ՏՈՒՆԵՒԼԵՍԹԵՐՈՒԹ ՏԱՐԻ— ԹՒՒ 1929 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 12 ՓԵՏՐՎԱՐ 1886 (Ն. Տ.) 25 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅԵՆԻՔ

ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԲԱՆԵՐ

ԱԶԳՈՒՅՑԻՆ ԵՒ ԱԶԽԱՐՀՈՒՅՑԻՆ

ԳԱՆՈՒՄՆԵՐ

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏԻՐՈՒԹԻՒՆԻ ՊԵՏԵՐ

Տարեկան Վճարուած
Դ. Պոլսոյ համար 6 մէջիտ 3 մէջ.
Դաւառաց » 7 » 3½

20 փարա

ԳԱՂՄԱՆԻՔ

Հայերենի վերաբերեալ նամակ եւ այլ գրութիւն պէտք է ուղղել առ Մնօրէն, Կ. Պոլիս Մէրճան Զարչի, Մաղարաբեան Դրատան թիւ 37.

20 փարա

ԿԱՐԵԼԻՈՐ ԱԶԴ

Գաւառաներու մէջ գտնուող թերթիս յարգոյ բաժանորդներէն կը խնդրենք որ լրագրոյս բաժանորդագրութիւնը, որ մինչև հիմա չեն հատուցած հաճին յղել մինչև յաւելիկայ մարտ յորմէ յետոյ պիտի դադրեցնել Հայրենիքի առաքումը.

Տնօրէն
Վ. Տ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 12 ՓԵՏՐՎԱՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՆՏՈՆԻՆ ԵՂԱԾ

ԹԼԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆԷՆ ՄԻ ՎՐԱՑ

Լոնտոնի թղթակցութիւն մը տեղեկացաւ Արեւելքի մէջ, յորմէ Հնդկաստանի Կալկաթա քաղաքին Հայոց եկեղեցւոյն եկեղեցական Պ. Թովմա Մելքումի ընդ Դրիգորիս եպիսկոպոսի, առաջնորդի Աստուածատրի և Հնդկաստանի ունեցած Ներքին մտերմութեան պարագայներուն վրայ տեղեկութիւններ տարբ լեսաց, անցեալները Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին կոչնանէ ի Կալկաթա առաքեալ Ներսէսեան Մկրտչ եպիսկոպոսին համար կը գրէ թէ, իր նեռ տարած փորձառութիւնը վարդապետ Հեռանդրիւ լեսաց, որ մը. յանձնած իր վարդապետութեան հանգիստ. կը գիտէ Անգլիացւոց եկեղեցին և ուզ. կը յայտարարէ թէ ընդունելով Անգլիական եկեղեցւոյ գաւանութիւնը միացած են նորա հետ, և այսպէս կը հաղորդուցէ նոյա եկեղեցական տարաբաղութեանց.

Նամակագիրը կը յաւելու թէ պարտաւորներ եւս տրուած են, բայց տակաւին անծանոթ կը մնան.

Եթէ իրաւ Մկրտչ եպիսկ. յարեր է Անգլիական եկեղեցւոյն, ուրիշ պատճառ ունեցած չէրնար լինել, բայց եթէ իր հոգեւոր ազգէ, զոր ի՛նչ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին հետ չունի.

Ս. յայտնի թղթակցութիւն մը դրամական շարժառիթէ կրնայ յղացուիլ Եթէ Մկրտչ եպիսկ. կարեւոր գաւառներ հանգանակել ի Կալկաթա և այլուր, այդ գաւառներն առ ինքն պահպանելու համար հարկ ի վերայ կար Ս. Կաթողիկոսին իշխանութիւնն ենէն իրաւ ասր

Սակայն կը յուսանք թէ այդ յուսն սխալ լինիցու է. Մինչեռ իրաւ հուզ. մը թերեւս յարուցած լինի բոլոր ազգ Անգլիական եկեղեցւոյ հետ, այլ Հնդկաստանի Հայոց վիճակին ընդ. Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան. Հնդկաստանի Անդրեական կառավարութիւնն անտարակոյս չէր փոփոխիր որ իր Հպատակ Հայոց հոգեւոր հովանաւորութիւնը՝ Ռուսիոյ իշխանութեան ներքեւ եղող Հայոց Կաթողիկոսին իրաւասութեան ենթարկեալ Ռուս Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին մի առաջնորդ ի Հնդկաստան՝ թերեւս կանխաւ գոյացած հոմանաչութեան մը վրայ տեղի ունեցած լինի, կամ թէ յետոյ ներկայացեալ առիթէն օգուտ քաղել մատրուելով. Հնդկաստանի Հայերը՝ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին հոգեւոր իրաւասութեան ներքեւ մնալու խորհուրդ չունեցած լինին.

Ս. յայտնի ենթադրութիւն մը հաստատական կը թուի մեր քաղաքական պատճառներով թեղուցը որոնք ի ներքեւ լեռնալ է և չկրնալիր հոգեւոր հովանի խնամք, որով յուսահատեալ որ քան օրէ կը գիտէ եղեր ի կրեանոփոխութիւնս Թէև նոր բանը կը պատահի և Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին անմիջական խնամոյ ենթարկեալ Հայ ժողովրդեան.

Եթէ ասուգուի այս մեր ենթադրութիւն, տարակոյս չկայ թէ այդ փոփոխութիւն ուժի իր մեծ կարեւորութիւնն և պրսի ունենայ իր ծանանչելու հետեւանքներ. Սիրէ Անգլիա չուզեր որ իր ոտ մը Հայ հպատակներն կախաւոր ունենան Ռուսիոյ իշխանութեան ներքեւ գտնուող Հայոց կաթողիկոսէն, կամ Ռուսիոյ Զարէն ընտրեալ Կաթողիկոսէն, մինչ ասրէ կառավարութիւններ նոյն բանը ի՛ւրանցն իրենց հպատակ Հայոց համար.

Մինչ կարմանք մեր ուսումնասիրութիւնը գրուած է Օսմանեան պաշտօնատարաց դանդաղ գնդգէմ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսին կառավարութիւններն չեն ուզեր գործ ունենալ այնպիսի հոգեւոր պաշտօնէից հետ, որք իրենց ժողովրդեան համակրութիւնը չեն յաջողած գրաւել Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին այժմեան գիրքը չատ խոխանդ կերեւի կառավարութեան առեւ, ոչ միայն Պոլսոյ Ս. Պատրիարքին ընդ Կայսերական կառավարութեան ունեցած լուսաւոր յարաբերութեանց շարէն,— Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսն անտարակոյս պիտի լիցի այս մասին իրեն եղած կանխաւ ապդարարութիւններն՝ քաղաքականութեան յեղեղեալ վիճակին նկատմամբ. . . —այլ և իր խոստացանել ընդացքին պատճառաւ, զոր բռնեց իր ժողովրդեան և տեղական պարտականաց դէմ.

Այդ այդպիսի գաղտն վիճակի մը յարատեւութիւնը փափաքելի ընկատուր կառավարութեան ի՞նչպէսէ, ուրեմն ապատեալ ենք տեսնել կարեւոր փոփոխութիւններ, որք բնականաբար դիտի ծնանին այդ վիճակին հետեւանքներն.

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Բարեսիրութիւն և Կրօնասիրութիւն ի Վան.

Վան. 28 յունվ. 1886

Տասնվեցս տարիէ ի վեր Պարս ընկերութեան միտնաբար անընդհատ ի՛նչպէսորն մեր երկրին մէջ «Տիրոյ գործին յառաջդիմութեան համար, ոսկան մինչև մեր տարիներս գրպանի և գոհացուցիչ արդիւնք մը չկրնան ձեռք բերել. Թերեւս ընկերագրը պատճառն են բազմաց մեղանչարար փորձուն անգիտակցութեանց մեր երկրի նկատմամբ, ոսկան իրականութիւնը մինչև տարբեր եղած է. ի՛նչպէս թէ Պարս ընկերութիւնը գոհ չեղաւ արդիւնքէն, բարգաւաճուն իւր ըրած ծախսոց, և որոշեց գործին ընդացքը ի՞նչպէս. և առ այս, անցեալ տարի տեղես երկու միսիոնարներ յետս կանչով, նոցա փոխարէն զրկեց երկու Ամերիկացի վարժուհիներ. Սոցա գալէն ի վեր, մեծ օրէ տրուեցաւ զարգացներու, և բարգաւեցաւ մի դիպուածքի ապրիլանց վարժարան՝ նոյն վարժուհեաց խնամոց ներքեւ. և կը շարունակուի. Կայ նաեւ երկու ապահով գարդարներ, մին բարձրագոյն նախակրթարանի ուղղութեամբ, իսկ միւսը պարզ նախակրթարան. Սոցա ներքին վիճակն մեզ ծանոթ չէ այնչափ, այլ սակայն Բարգաւաճութիւն նպատակաւ է Ամերիկացւոց ծախքը հոգացուած գարդարանին ինչ որ կարելի է ապասել կամ յուսալ անշուշտ կայ բաւականին, թէեպեռ թերակատարներ ալ կան.

Ինչպէս բան, այս տասնվեցս տարուան ընթացքին մէջ Բարգաւաճութիւնը մեծ յառաջդիմութիւն չունեցաւ Վանայ մէջ. սակայն իրենց բռնած այս երկու տարուան տարբեր ուղղութիւնն և մեր ժողովրդեան կրած նեղ ապատարութիւններն այս վերջին տարուան մէջ մեզ հանար վանդաւոր լինել կը պատանան.

Բարգաւաճութիւն կամ Կաթոլիկութիւն գլխաւորապես ի՛նչն անդ՝ որ իրեն մնանդ եղող տարբերը առաւ կը գանուին, որոնցմէ անկումն գաստիարակութեան, կրօնական բռնութիւն և գեղանուն. Նա մնանդ. հոգեպարագաս. կարիներ ա. խառնութիւնը. Արդէն Վան ունի այս տեսակ բաւական գրութիւնները, և կրնայ կրթասիրութեան առաւ ուղնանդ. մատակարարել . . . մեր հանգամանքներն տարիին լու օգուտ քաղել դիտեն. մեր վասնդի և կարդուական ծառայութիւն մեր պէտք է կրնանք . . . ոչոչակ տարի անգայտ և անարդիւնք ապասել միտանարը առաւ հանդերձ ի՛նդասանն.

Մեր երեսատարդներն յաւանան թուով անձինք կիրակի օրեր «Ժողովարան երկրայով ի՛անցնեն. մեր բարեկիցներ ընտանիքներ և բաւական թուով ազակիրներ կը յանախեն Բարգաւաճանց գարդերն. Այդ եւ ա ոչի ունեցայ յառաջուն հարցնել թէ՝ ի՞նչ ազիմով կը դնան ժողովարանս. — պատասխանեցին. — հոգա՝ մեր երկրանը կիրակի օրեր. Նոյնպէս ծնողաց երբ հարցուցի թէ՝ թոյլ իրենց գաւակներ Բարգաւաճանց գարդերը կը գրկեն. — նորա եւս պատասխանեցին.— հոգա՝ մեր զբրիցը . . . Այս երկու կարգի անձանց չէրքի գոհացուցիչ պատասխան մը գանել և լռեցին. Ներկայիս եւս կը լռեմ, ուրիշ տարիներ ընդարձակ գրելու խնամանց Աչքի անդիներ Կաթոլիկութեան, հանձնաւորեալներ մը նշանակելով նոյա գրութիւնն եւս.

Կաթոլիկութիւն Վասպուրականի մէջ խոպան անմանաթ էր և այդ գանուածութիւնից ալ որ կիսա և չկայ այժմ մեզ Վանի մէջ և թէ չքմեղաց գանուածներ Սոնկեր երկու տարի առաջ Տամիկիսեան հայրեր Գարդիանին պատասխան եկան Վանի մէջ բնակութիւնն հաստատելու. մինչև. ցայժմ սոքա իրենց տեսակի մէջ ոչոր չանեցան տակաւին, և նեռ տեղով որ պատարագ և անհատական քարոզներ ժողովուրդի փրկութեան չեն նպատակ, մնացեալ են գործեան գարդերներ բանալ և մեր մանկանց հոգեւոր և մտաւոր լուսաւորութեան ասպարէզ. . .

Ահա այժմ մեր գիտաց կայ երկու զարաւոր ուժեր որոց հետ պէտք է չարտաւանք կամ ուժի տալ. յուսալի է յաւ՝ որ մեր ոյսպիսի նէլլէրներն կամ ամենուրեք ինքզինք վրայ մեր ազգ կամ ուշ գարձնելու մանանակ չու-

նիմք, մեզ կդրաւորէր ասելի կենսական ուժերի ազդակաւոր գործերով... և մեր ոյժ գրգռանց միջոցին այլոց յառաջ կը դնան մեզմէ չասելու իրենց հետ տանելով. մեր ազգ ոչիսի բանաւոր ասեր. ասելոյտ թիւն և կարծանաւոր միայն ոչիսի տեսանենք... և ան Ժամանակի անեկր, նրովք, հարատեւոյ, ազգ ու հասարակութիւն չունի. գուսա կամ նշանակութիւն չունի...

* * *

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՍԿԱՆԴԻՈՅ ՀԱՆԳԱՄԱՆՔ

1873 փետրվ. 11 թուին, Ամերիկ թերաւորին հրատարակեցին յեսոյ, Սպանիոյ մէջ հասարակապետութեան հաստատութեան ապրեցարէի գրոյ, ամենայն հանգարտութեամբ անցաւ, ինչպես ի Մադրիտ, այնպես ալ ի գաւառս Միջոցեա. պատգամաւորական կազմակերպութեան մոմանակ, հասարակապետականը որոնց կը ցանկացին այդ ապրեցարէը ասելոյ ասենոտաստաւոր կերպով, որպես դի մի լաւ հասկացնն պատգամաւորաց որ իրենց ըրած ջանքերն հաստատելու թիւնը խնդրելու սեղ. բնդհանրապէս այն պահպանելու կը նայէին Պ. Սահատորի ազգասէր կազմակերպութեան ձեւի տակ. որ իր խոստմունքներն հաստատելու թեամբ բանեց և ժողովներ ընելու իրաւունքը ցնուցեցաց, ոչ մի տարակոյս և տանելու վրայ թիւն յարուցանելու պատճառ ալ չկար.

Սակայն, թէ որ այդ ապրեցարէ որը հասարակապետականը որ և է ցոյց ընելի նա են կեցած կազմակերպեան, պատճառ ուրիշ բան էր և ոչ թէ այնմեան կազմակերպիչներ շահասիրել, վասն դի նեղասեցաւ. հասարակապետականաց կազմակերպեան տեսնելու մեծ մասերու մեծ ժողովներն. մի միայն իրենց մէջ եղած երկպառակութիւնն ապրեն առաջ կը հանեն և լաւ տեղամ ալ կազմ ու կարգ ու կարգ ընելու. կը ժամանեն. Ա.ոյ պատճառով միայն ընտանեկան մաշեր տեղի ունենան. պրոց մէջ մի և նոյն կազմակերպեան մասի տեղամ ները հաստատեցան վեցայուր 11ի ապրեցարէը տեսնելու և Պարիզոյ ոչբերայ գտնուած հանգամանքի վրայ խորհրդակցելու.

Ա.ոյ պէս Մադրիտի մի ճարտարի մէջ բանան նիստ յուսալի բնակիչներ էին գումարուած, բայց մի ուրիշ տարի մէջ վիճակի չասի ալ կարելիանալը (գոնէ...). տեսնն բան կարելի է լինելու. հանգամանքներ) կը հարցնէին Պ. Բաստերոյ հետ. Ա. մեծն բարձրանի. հաստատեմ երկու հարիւր տեղաւոր հասարակապետականներով էր եղած. Սեմն հաստատեցաւ մէջ բոլոր հասարակապետականաց երկրորդ հետ գաղանաստաւորեցաւ կազմելու վրայ ճառ ասարանելի բան հանդիպ. Մինչ Պ. Մ. Մադրիտի կողմնակիցներն իրենց դիրքը զգոյշ պահեցին. հեռուներար ապահով չէ որ գործաստաւորիներ յոգոյի կոչմանարուի.

Բայց, ոչ լաւագոյն հասարակապետականը, ոչ թ Պարանոս ազգասանաց Զորիլլեան կազմակերպը և ոչ ալ Գորդոնեանք են կազմակերպեան հոգ պատճառողները. հապա՝ ընդերկրագական հոգայ պրն որ ուեցոց յառաջքանաթիւնն է որ՝ ամեն ոեր գոյութիւն ունեցան լինելու նշան. նոցա կ'երեւան. այդ պատճառով, պարտականական չրջանների մէջ, լարտանակ այդ եղանակներու միջոցի գէմ բանելու ազգա. գրագրելու մասին իր խասի, մանաւանդ՝ Եւրոպական բոլոր կազմակերպեանց միասնամ գործելու մասին.

Գերմանիոյ Մադրիդի հետ ունեցած առանց գրագրութիւններ, ամենն կարդեն ասեն բան ասեն ու վերջապէս, ինչպես Ամերիկեանանց ընկերութեան մէջ, այնպես ալ Աշխարհագրութեան ընկերութեան մէջ. Ազգ վրայ կ'ուզուի արդարանք արչաւանքի վրայ ընել գեղ ի Ամերիկեան կազմակերպեան ձեռնատուութեան դիմելու՝ կազմակերպեան գարմանքն ալ քիչ չէ եղած այդ մասին ու. կը գիտենայ մի մեծ քաղաքական տարաբերութիւն ղրկելու. գրուն իմաստն նպատակը դիտի լինի մի հանկարծ գնել գերմանական ազգեցութեան Մադրիդի մէջ.

Ազգասիրան մոռացը կը գտնուի հանձել որ Սպանիան միանգամ Ֆրանսիոյ հետ Գերմանիոյ ասելոյ կարելու Մադրիդի մէջ և հրազարակ կը հանեն Գերմանիոյ ըրած ջանքերը հիւսիսային ափի վրայ ասեւ տարական ոմանց հաստատելու. Նա՝ Գերմանիոյ այդ խորհրդեն յանձնարանը մէջ ամենամանր վիճակ կը դիտէ Ֆրանսիոյ և Սպանիոյ շահերուն համար.

Հասարակապետականաց գաւառական գաւառական ասելոյ ասելոյ որ ինչը և փոքր կ'ընեն մի ուրիշ ընդարձակ ազատութիւն տալու գաղանելու. իր նախորդ Պ. Պիդալի ասեն հրամանագրերը գաղանելով. Բայց այդ միջոցները, ոչքան որ դանիկի են, լուսա կ'սարեն ասանանելունը, որոնց իրենց ազատութեան ձեւը են գտնված Պ. Պիդալի կամանագրութեանց համեմատ, այդ գաղանալ, իր վիճակներ գեմ բանական սատիկ ընդդիմութիւն կարդեցնեցան. Պարտականեանց մի ձգնամանան հասանելու մասին դրոյցներ ասելու անդրեն կը չէին, թէեւ ասեն ոեր սուտ կը հանեն. Բայց Սպանիոյ մէջ, ոչինչ է միայն ասեն տասեն չանգ-գ-ՍԷն ազատելու.

(Նոր ժամ Պոռ.)

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սեպտեմբ և Գեկտեմբ մեկ ենքանելիք հասարակութեան բանակցութիւնը իրեան յանձնարանան. Սեպտ գաղանելու Պ. Միլիարդիի ասանելիքներ ոչ ոչ ասելու տարբերեան ինչպես ասեն ասեն.

Պ. Միլիարդիի իր կազմակերպեանն ասանցան հրամանագրեցաց համաձայն կ'ուզենարիկ որ հաստատեցան գործադրեր մեզմի մի յոգնանել բացակայած լինին Սեպտ կազմակերպեան ծգտանարն է հաստատեցան գործադրելու մէջ ամենիրեն գնանելու. որ կարելիոյ ազատագրեցաց հանդարտութեանց և յանգանց ասելիքներ ասելու համար.

—Գերմանիոյ Մադրիդ մի ինչ ծանուցանեն թէ՝ Օսմ. հոգը մանանը արգելեալ Ցոյն լրագրը յեսոյ ասելոյ ոչ ասելու ձեռք որ տեսանեն և կամ ալ որ գտնուի մէջ ոչ ոեր Օսմ. քաղաքները մանանելու. լինի, ազատական գրելու ասանելոյ հասանելիքներ ոչիսի գրանագրեն.

—Նրեկ Տրաստիանն Ամիր յանգեալ 1701 ծանելոյն պատճառի (Բեսոիֆ) զրգեր բերանեցան մարդաքաղաքներ.

—Ցուանանի կազմակերպիչներ հրամանագիր մը հրատարակելով գիծոց ներքեւ. կոչած է այն ամեն ասելիներ որ գենը բանելու կարող են, և արդիրան է այս տեսակ մարդոց ազատ երթիներ երթալու համար անձագիր տալ. Ցուանանի ընկերութեանց վարանանական նուերը մարտանաց փոխարիներ, և ազատագրուեր են Բրոսի և Միքրոյի թեղանանիներով.

—Անցեալ յորդի այ մարտաստան զարգանելոյ Մանանա փարոյի յանկան մարանն փարեցաւ յոյս հաստանելոյ ազատանգներ բռնեցին.

—Գարանատորի մասին մանանանակ մի վեր խնա զեղծանեներ պատանան լինելու համար, բարձրագոյն հրամանա. յեսոյ ասելոյ գրելու ազատագրութիւնը ի գործ ոչիսի գրելի ոչնարիանց վրայ, որ կը ելանան պատանարանիներու վրայ և փոխանակագրելու վրայ գրելու.

—Պարտիզեն հասան հնանալիր մը կը ծանուցանեն թէ, Քեռ. Սերոյ պատանիրան Պ. Միքանիի հոգեվարքներ գաղանելու մի յոգանանն բարգանելու համար ասանելոյ մի ներկայացան էր, բայց ուրիշներ լուգելով որ Սերոյին և Պարիզոյ մեկնելու ասանելու մեծագան ինքնիրեն երեսի վրայ մնան, որոնք են մինանան ընդ միայն մերի մի տալու համար յանգանց և գրգռանց գանանելիր մը հիշել և երթալ. կանանարութեանց ալ բնդանել տալ.

—Թեեւ քանի մ'արի ի վեր գրոյց մը կը լսէր թե, Ցուանանի նանանանը, Սալանիի նանանանէն մեկնելու հրամանագիր էր ուղարկեալ ոեր մը երթալու. համար, բայց Ցոյց իւր մանանար տեղեկութեանց յենելով կը հերքե գրոյց լուր.

—Իսկիսի մարտանան վիրանանոյ Մուհամատ Հանանարյան Եֆենդի Ցնկնալ նանանանութեանի հիւանդ գրաց գրեան հոգեվարքներու համար մանանանալով մը կարաներ է, ոչ ոեր հանգանանիս մանանալոյզը բարանան յանգանանի գաղեր, բայց մարտանան գրանանանիկ ոչիսինը իրենց կարգանանան չանի գրանանալ, չարիկ և վարանիկ նանիներ են, ոչ ոեր հանգանանանանի հեանգեանի գիտ գրանանանանի մանանանանի Իսկիսի ոչնեն կարգի բրնանիրը.

—Քարիզի Լանրենի թերթանիրը կը ծանուցանի թէ, ոչ ոեր գրանանանան

ՀԵՌԱԳԻՐ

—

Զատուա-Քիլիք 22 փետր.

Ինքնիսանաց խարդրդարանին մէջ, Գ. Թիմա՝ ոչուսական խարդրդի նախագահը՝ պատասխանելով մի հարցի, խաղաղութիւնը պահպանելու համար ամեն ոյժերնիս ունեցած փափաքը կը հաստատէ, և տարոյցս չունի այդ պահպանութեան վրայ.

Աբիլիք 23 փետր.

Ասանեանի գնացքն, Ֆիրմանն ոչ իր վերադարձը մասնակցելու Ժանեանի Դերոյ թաղմանին, Ցանեանի կոչուրութեան Ընտանեաց հետ ունեցած յու յարաբերութիւնը պահպանելու փափաքը յայտնեց.

Թագաւորը իր յարգական զգացմունքները յայտնելով պատասխանեց, բանալով թէ, ինքն ալ ցանկանալով պահպանած է խաղաղութիւնը պահպանելու.

Թագաւորան գրասենեակ, ընդհանրապէս ոչ մի փոփոխութիւն չկրեց.

Վեհեռաբէ եկած փանաքներ, հինգ օրուան զգուշութեան են ենթարկուած.

Գուրիչ 23 փետր.

Բուլգարիոյ և Սերբիոյ միջև խաղաղութեան մասին բանակցութիւնն ընելու համար լիազոր դեսպաններու ստորագրած նախն մէջ, Գ. Սիմոնովիչ, Սերբիոյ դեսպանը յայտարարեց թէ Սերբիոյ սահմանները ոչ մի փոփոխութեան ենթան ստեղծ ասալով, կամ մեծագան հարցերը մի լուսի կարգադրութեան կարարիել և թէ ինքը կը բանակցանայ միայն մի յարուած ասանարելով, որ խաղաղութեան վերջանալ ետեղ է վերանոր ասալու երկու տերութեանց միջև գանգատութեան ստորագրուելու սրտն.

Աբիլիք 23 փետր.

Զրույց կը պրպտի որ խաղաղութիւն՝ հիրաւի է Սերբիոյ և Բուլգարիոյ միջև.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

—

Երբեմ Կիւլլեմեան Մ. Սերքիսի էֆի յուղարկաւորութեան սուտ հանգիստ կատարուեցաւ.

Սանասարեան Դասաբ-գիւղի Ս. Թագաւոր եկեղեցւոյն մէջ, ուր հանդիսաւոր գաղտի գրուած էր, հանդիսաւոր Ս. Պատարագ մատոյց Ամեն. Երիցեան Սրբազան Գեր առաջնորդ Ս. Պատարագի թարգմանութիւնը սկսաւ ընդ. Նախագահեան Ս. Պատարագի և Ներկոյ էին. Դեր. Սիմեան և Նարեկ Սրբազանք 10 վարդապետք ու. 30ի չափ քահանայք.

Դասաբ-գիւղի Ցանուց Մեծարգոյնք իւր կոչմի երկու վարդապետ գրկած էր, և Հրեշտ Խոսանանդ ալ իւր փոխանորդը. Ամեն ազգի բարձրաստիճան պետական և մասնաւոր գրասէր անձերի ներկոյ էին.

Իրարանց հանդուցեալին գաղտնի վրայ գրուածքն 16ի չափ՝ փառաւոր պատիներ՝ նուիրեալ սահմանական անձերէն, տանէն Ցանեանոգոյնի, Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան, Ներքին Պարտականեան, Միացեալ և Խիստանա Ընտանեաց. Ազգանուէր, Դպրոցական Տիկնանց, Ասիական ընկերութեանց Թարգմանաց և Վանեցւոյ կոչմանէ, Մեկզարեան սանասէնոց, Ազգանեան վարժարանի աշակերտութիւն, Փրկչեան Որբանոցի աշակերտաց և այլոց կողմանէ նուիրեալ ճիներ.

Պատարագի գասիանական մը խօսեցաւ. Երիցեան Հայրիկի հանգուցեալին բարեմասնութեան և Ազգին մատուցած ծառայութիւնները գովաբանելով.

Թաղմերը գուրս եկաւ եկեղեցիէն Հայոց և Ցանուց խաչակիրներով և հիւանդանոցի 24 ուսանողներուն ընդառաջելով Գ. Թիկիրեանի պատիներն կարդաց կը ասանին գաղտնի ասելէն հանդուցեալին Օսմանին Գ. և Մեհիրիէի Գ. պատասխանները թաղելու սեռ բարձիկի վրայ գրուած կը ասանէր երիտասարդ մը.

Դագաղի մեծ հանդիսաւոր և հոգ բարձրութեամբ նամանաւորեալ տարուեցաւ և Մարասարիի մեծ շքեղ նաւերուն միայն մէջ գնելով Սիրեցեալ հանուեցաւ, որ յատուկ կառաքով Գալատարաս հանդիսացաւ և Մայր եկեղեցւոյ ցանցանայից և դպրոց գասէն հոգեհանդարան մարդանաներ կարգացուելէ վերջ կառաքաւորմամբ յարուցանեցաւ իւր ընթացքը, և Գալատ Զեյնիի առջեւ կենդանի յուզարկաւորը ուղղուեցան Ս. Փրկչեան Մասուան և Թագման ամբարարութիւնը ամենազարդարեցին Ամեն. Երիցեան և երկու ուղղեցուցանեցաւ.

Դագաղին վրայ կարգացուեցան իւ գրեալ Ասիական ընկերութեան և Ազգանան Վարչ. Հանգանաքներ. Նոյնպէս և գրեալ Ասիական Սեռնեկեան Գրասենեան Գարրիել էֆենտի. և գրեալ Ազգային Գրասենեան Վահան Նուրեան և Գիտնական, և Որդանայի կարգի երկու ասաներ ուրարարի գասիանականներ արտասանեցին. Ժամը 9ին սեռաւոր հանգիստ վերջացաւ, և մարդիկը գնացին ամենքի վայն ասանան մասրան կից գրարարիին մէջ.

—

Ամեն. Երիցեան Սրբազան՝ գաղ՝ Գալատիոյ եկեղեցւոյն մէջ երկու բնակարանաց Երիտասարդութեան ստանձնած գործ.

Ցանուցիոյ կիւրակի օրն ոչ յատուկ պատարագեալ ծոյն եկեղեցւոյն մէջ չէին երկու բնակարանաց ցանանարանութեան կարգ գործ բարձրացել.

—

«Ծարա» կը գրէ թէ, Բալա գասասի Ներքեւ գասաց Հարիսանի վանք մը գոյութիւն մանելով՝ վանքին և եկեղեցւոյն մէջ գտնուած բոլոր արժէքաւոր նիւթերը կողոպտեր են.

—

Ամերիկեան Սրբազան՝ գաղ՝ Գալատիոյ եկեղեցւոյն մէջ երկու բնակարանաց Երիտասարդութեան ստանձնած գործ.

Ցանուցիոյ կիւրակի օրն ոչ յատուկ պատարագեալ ծոյն եկեղեցւոյն մէջ չէին երկու բնակարանաց ցանանարանութեան կարգ գործ բարձրացել.

—

«Ծարա» կը գրէ թէ, Բալա գասասի Ներքեւ գասաց Հարիսանի վանք մը գոյութիւն մանելով՝ վանքին և եկեղեցւոյն մէջ գտնուած բոլոր արժէքաւոր նիւթերը կողոպտեր են.

Գատարարարանի հանգուցեալ հանրապետ Նարարեան էֆ. Հանանի անդ ի պատուոյ կարգուեր է Սիմոն էֆենտի Սիմոնեանի.

—

Գանանութեամբ կը լսենք թէ Բարձրագոյն վանականներէն Մեծ. Ներկեանը ապա Պէշիկտաշ, յունվարի 14ին ոգեկոչելով Խանանան Ուսանողաց ընկերութեան Գարնանային Նշանը գիշերի վարժարանը, ի նպաստ գանանութեան բարեկամներ է երկու ուսանողաց միջոցով ուսանողաց մէջերն մեծագոյն ընդունելութիւն.

—

Գեր. Վարչաւոր Մանկանի Արքեպիսկոպոսի երկրորդի ոգն Զատուա ուղեւորեցաւ.

—

Էջմիածնոյ կանգնագրի Գեր. Որբասեան Սրբազան Եպիսկոպոս՝ Երիվանայ վանականաց կարգուելով, մեծարեր է Վաղարշապատ.

ԹԱՏՐՈՆ

—

. . . Խրատիչ Տէր.

Հաղորդութիւնքս՝ Մարդուհանի Ե. վարժարանի նպաստաւ մը հոյլ թատերական նպաստաւոր ասնայս 13ը. հինգշաբթի երեկոյ գեղասանական Մանկան էֆի ասանարդութեամբ, Տանկ. լեզուաւ «Հաղարագաղ կամ հայր մը ոչնամ որ ալ ցոյն բլլոյ գաղանակ հայր էն ասան բարոյական թատերգութիւնը ներկայացնել ոյժ ասայ.

Ստոր թատերի հանանարդաց գեղեցիկութեան համար թատանը մեծ լեւ ասաւոր բաց ոյժ ունի.

Մանրամասն յարգանք

ի գիմաց Հանդարձութեան

Մարդուհանի Ե. վարժարանի

Ասանեանդարի Վ. Ասանեանի

Տոքտոր Տոտեան Մարդուհ Ա. Այնէնան

Գեղեցիկաց

12 փետր. 86

Ա. Զ. Դ

Փարի գասասարարակ քանանայ մը կը փափաքի չափաւոր ասանարանաւ պարտան վարել Ազգ. վարարարանաց մէջ, ի պատանեալ հարկին ոգենոյ պատարաս Հայերէնի և Ազգ. ու եկեղեցական պատմութեան գասանարու.

Գնալ ասնեցոյնները կը հրաւիրուին ի Մէրման Զարդը Թ. 57 Մարդարեան գրասենեակը լրագրոյս ասանրութեան հետ բանակցելու.

Ա. Զ. Դ

Ֆարթոր Հիմնական պատրաստ ունի ծանոթանալ Մեծարգոյ հարարարութեան թէ իւր բնակարիքը փոփոխած է Ֆէրիքիւղի նոր փոյտ թիւ 23 գասարարի հին տանը որ ասնի երեքշաբթի, հինգշաբթի և շաբաթ օրերը ժամը 2ին մինչեւ. 11 ըստ Թրքայ հանանարդ կանգնանի և կը գասանի. Նոյնպես նաեւ յիշատական ասնի սեռակ սեռարարու ենթարկեալ սեռիներ ստանալու համար մասնաւոր գիրարդիր ստացած է Բարիզի Սէն Թան վարժարանէն.

Ստորագրեալներ մոր կը գրանանուին.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք (մասնաւոր և գրաւոր) Ա. և Բ. տարիներու համար. Գ. տարեգրութիւն բարեփոխեալ և յաւելեալ. Աշխատասիրեալ Ե. Գ. Փալասգաշեան. Գին 2 դրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք Գ. տարւոյ համար. Աշխատասիրեալ Ե. Գ. Փալասգաշեան. Գին 3 դրշ.

ԹՈՒԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ Նոր Դասագիրք Նախապատրաստական կարգաց համար. Աշխատասիրեալ Ե. Գ. Փալասգաշեան. (Վերոյիշեալ երկու դասագրքերը միասին կազմուած). Գին 5 դրշ.

Սրբազան Նոր և գիրարարոյց և գանանական պատրաստակաց ասն գասագրոց կիրարանանցիներ Մէրման, Մարդարեան գրասենեակ, թիւ 57. Մասնաւոր գեղջ կը ընի բարձրագիր արիներ գնալոյ համար.

Խնդրեմ եղ մէջ՝ որ լսեցիր սասանիկ հարանանեն եղբիներուն մէջեն բնականան սանեն չանանեան յանկոյզ կարելու, նոյնպես գոյնանանոնար եղան. ուշքերը մինչեան և երեսը ծամանանելով սկսան անելուն և բնչ-նան բնչ-նան բուռեալ մրանալով հեռնկրոց. ապա մարդը իրեն իրեն փչտրարեցաւ, գոչաց, գնկեր նոր կարարանաց, ապա չարդան բանկոյի գոյն սասաս, վերջապէս մեները բացան կարարեալ գնանակի մը ոչ յատանկեն վրայ բնկան գնաւեցաւ.

Անգանեն բարարարերը նասանիներուն չասանրը սարարանան անելարի կը կենայեն. սանանը սասկոյն գիրերը՝ խոսան ասլոր բեռ կը նայեն, բայց և ոչ գրաց. մ'սանեալ կը հանարանանեն. Տան Մարարանը գնա մեկերեն բանեցի. գեր գեր-բաղի և չարանանց գիներանի մէջ բաց ոչեն ասլի սասրի գիներ. մանանելով թէ ցաւրան՝ ար նոյն գիշերը չատ գեղանի էր՝ գիներն ի գեներս ոչեան գարձեր. գեարի նասանանեն մը վրայ գեներ գեանանվելի վերջն, երբեմն բրանիրն սկսաց սարրեալ և ճանարաց, կարարեր, ուժով ուժով չվեր. Ցանեարան ի՛նարքնանց . . . և իւր լանիներուն տանեն սեռաց՝ . . . հրեարիս Աստուած, այն սեռարարանն յիշատանիին վերջ՝ մանարու գ.բաս վրայ կը սանարեն.

—Ըսէ՛ Որարիս, թէ՞նչ սեռաս. հարցուցին վերարան ասարալ ասարալ, ուրանք երբս սա սա երես գեներ էին Որարարանն հետ, հանարան իրարու հանդիպալով մրվեալ նեան.

—Ի՞նչ սեռաս. Տան Մարարանի գեներանի մարանեն

ներն, մի կարարեր որ ձեր վանանարեանի յանգանարներան ալ պիտի չդնեն. և նա սասանց կարարանարեանն պիտի գասաց. Հարը իմ, ձեր սանեներն սանեի գարարարը բան մը կայ. Աստուծոյ գրանարեանը որան մէջ ոչոմ թշանարեանն և սարեն մասարարանն ապասասան հոգեր բարարարեն կը հանդչի....

—Դէ՛ չէ, որ ծարրը նեան, ապրանս մասանեալով հանեն հեռացաց, վասն զի նեան սանեի երկար սասեն ոչ սանալ մարդասան գասանարան նոյ սանեանը ջանան. վերջապէս իմ գլխաս ալ ապասաներ պիտի բերեր.

ԳԼՈՒԽԻ 2.

30ն ՄԱՐԴՈՍ ՄԱՍԻՆԴ

—

Նոյն գիշերը սասանց մասանանի կարարանեանս սկսաց Տան Մարարանը վերանալ, սերաս ոչ մը հանգարարեանեան համար, բայց սասանի մասանանի բարանանալը լիարեն կասարելու համար. Ինչպէս բան, ոչ սանեի գարարարեանի խասարերը խլան սասանի մէջ վասան "ըստ գիրի ոչնս ասլանեն էր. որը ասրեն որ սանեանի իրանց հասարը կը թարան, որով սանեանալս կրցայ գիները գասանել. Գիշերասան մասանը էին մեր գեներանեն Ընդասանեան գասեանը մասաց, սար որ սիաս գիներանեներն սասանի կը յասանեին. Եռանիները, սարան

ԹՂԹԱԿԱՑՈՒ — ԴՐԱԿԱՆ

Վ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ ԵՒ ԵՂԲ

Երկոյս նոր բացած վաճառատան մէջ Զատիկներոյդ եօթներորդ թ. 31. կը վաճառեմ ամէն տեսակ գրքեր, քարտէսներ և գծագրի միջոցներ թէ Ընդհանրեան և ազգային պիտոյքներ թէ մեծ և թէ՝ փոքր քանակով։

Գնոցի յոյժ չնչին։ վաճառատեղաց վերարկուներու բոլորի տեսակներ և մանաւանդ ամէն ձեւերով և խիստ գիւրագին։

Պատուիրեալ ծիրան բանձնարարութիւնք փութալի ինամով կը կատարուին։

Ֆ. ԱՍԼԱՆՅԱՆ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԲՈՐՈՒՐԻ

Դարձեալ նոր

Զուտհանեան Ֆիրման ՀՔՖԷՆՈՒԻ հանրածանօթ Լեպպէ պիտի Հոր Հոր ապրանքի արբիլիքեն բացուած։

Կենդանատեղին է Ֆ. Ասլանեան և բնի. ի Թիֆլիս — գրասենեակ առաջեր։ Գալիս Հանրակրեն Բուսակի թիւ. 3։

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՆՈՐԵՐԵՑԻՆՆԵՐԸ

Ն. Գալ., Բ-Հիլ.-Լուին- փող. Թ։- 59 -ԶԻՐԻՆ Գալ. ՇԻՐԱԿ

Ա յս վաճառատան՝ որ 1883 տարուան հիմնուած է, մի քանի նոր նեղնաբարիներու, տնտեսական վրայ յանձրաս գրաբերեցած կարծեալ հանրակալ, ցոյս որ կանոնաւորապես յարատեւելով, ամենայն ՄՇ՝ կը վերահաստատուի թէ, հայոց ամէն պատուարեր գործի բնագաւառներեն ոչի, և կրնայ յանուն տանիլ ցոյն ու գրագրութիւն թէ ՀԵՂ չեն քաղաքներու վրայեն։

Ապարեն հաստատում որ տարարեն մեծապատան համարուած որ և է գործի ի հայս գրագրութեան յոյժ փափաքելի է ազգասիրական ՊՊՍՍՄ՝ ունեցող ամէն ազգայիս, յանապատ նեմ՝ թէ որ բան զոր ուտուել համարիր բնագաւառներեն ոչիսի արժանաւոր սիրելի ազգայնոց կոչանել։

Վաճառատան մէջ կը ծախուի պատ բիւ, փոքր թէ մեծ քանակութեամբ, Դպրոցներու վերարարելոյ ամէն տեսակ ընտիր ապրանք։

Մեր. Ֆեր.ինանդ

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ի. Ֆ. ՊԼՐԱՆԵԱՆ

ՄԱՐՊԵՒԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿՐՔԱՆԵՆ ԵՒ ԴԱՍՈՒՆԱՆԱՆ ՀԱՅՈՒՐ ԱՅՍԻԼԻՈՒՆ

Կ։ պարունակէ ոգեղէն և քրիստոնեական կեանքի վերաբերեալ տեսութիւններ մը, որոնց հեղինակը է Սեր. Ներսէս Ալ և այլ պարագաներ մէջ իր կոչմէ իրաւունք կրթական և դաստիարակական նշանակ։

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով։ Գին 12 դրամ։

ՄԱՆԱՎԱՆ Ն. ՄՈՒՐԱՏՅԱՆԱՆ

ԴԵԿԱՐԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՒՂԻՂԻՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ Ի ՀԱՅԵՐԵՆԻՆ ԳԱՐԱՍԷ

Արտաքին Ցանկապատի

Տ Ե Ղ Ա Դ Ր Ա Ր Ի Թ Ի Ւ Ն Ը

Մարքն և Զարմն, Հիլն և Նորն

ՊԱՏՄԱՆԻ ԴԻՊԱՆՈՑ

Մասն Ա. Բ. Գ. (սարք)

Հայրենեաց գաւառաց բոլոր նշանաւոր գրաբիներն, անդրադարձեալ գրաբիներն, տիպարներ և ամենայն փափաքելի նշանագրերի, ուսանելիքներ և այլ նիւթեր պարունակող նշդ. գրքի մէջ։ — մեծանարդար և հնագրագիտական, գրաւոր շրջանցեալ և յաւ նոր տեսակներ տարեմուտ ամէն Հայոց յանձնարարի վերաբերեալ։

Կը գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով։ Գիրքս գտնուելիք է Գալա- Պանկ-գալա Հանրակրեան գիտակ գէտ Գ. Լ. Հ. Հանեանի վաճառատան, թիւ. 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերն 8 ռուբ. թոշ Բ. Մասն 10 դրամ։

Պարտաւորեալ համար գրագրաց գին 22 կը լինի, և յանձնարարութիւնք եղելոյ կը կատարուին։

ՀՐԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ

Ի Ռ.-Ֆ. Ֆ. Ֆ. Ֆ-Լ-Ն

Մարն գրքոյն մէջ, որ առանձին 400 էջերով բաղկացեալ է, հեղինակն ամփոփած է այն ամէն ծանօթութիւններն, հրահանգներն ու պատմութիւնները, որը հարկաւոր են հիւանդաց դեղ ուղղելու ընտանեկան թեռնաքնութիւնը կատարելու։ բժշկական գանազան գեղագրերի պատրաստութեան մասին։

Գրքոյս մէջ ամենայն ինչ ամենայն դիւրութեամբ հասկանալի է ամենայն հասարակաց։ Ամենայն գիտնականներ ասելիք ունին։ Ամենայն գիտնականներ ասելիք ունին։ Ամենայն գիտնականներ ասելիք ունին։

Գրքոյս գինն 2 ռուբլի է։

Կը գտնուի Մարգարեան գրքասանը, Մեծոնի փողոց։ գրքոյս համար 0.0 15 գրչ։ կը լինի։

ԱՌԱՔԻՆ ԴԻՐՔ

ԳԱՂԻԵՐԻՆԵՒ Ի ՀԱՅ

ԲԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ԳԼԽԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Գրեցին

Ֆ. Ֆ. ՊԼՐԱՆԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԵՐԵՆԻՆ

(Գրամեան)

Այն գրագիրքն պատրաստուած է բարդագրման նոր եղանակաւոյ գրամեանցիներ մի, որ կարգաց մեր ազգասիրի փարեալ ուսանելոց մէջ Դպրոցներն ուսուցման եղանակի յեղափոխել և մինչև հիմայ գործածուած գաղտագրերին և հին գրաբիներն վանել, որը փոխանակ ազատելու գրաբիներն ընդունելու, փոխանակ ազատելու նորա ուսանելն քայլերուն լեցուն մէջ զոր անս կ՝ սիրի գրագիրը։ Ամենայն գրագիրներ կը հանեն որը կը խրատուցանեն և կը յուսահատեցնեն իսկ գիտնը։

Մինչև հիմայ գործածուած գաղտագրը լաւագոյնն և որը քան կարդալն յարմար են մեզի Դպրոցներու իրենց մանրերեն լեզուն ուսուցանելու և բարդագրի ազատագրելու և ուսանելու՝ ասողագրի ազատիկներ մէջ։ Ահա այդ գաղտագրոց ուրեն գրաբերու համար պատրաստուած է այս նոր գաղտագրքն որ կրնան մեր ազգային վարժարանաց մէջ։ մեծ գործ մը լեզանելու և այդ կարեւոր լեզուի գիրերն կեղծով ուսուցման հզորագոյն նպատակներու։

Արդ են Դարձեալ անուն բարեկամն գրաբանական մէջ գործոյն կարեւորագոյնն մեր գործոյն կարեւորագոյնն։

Կը ծախուի ամէն հայ գրավաճառաց քով։ ի գին 4 գանձեկան։ Կեղգանանցին է Արարատեան տարրանն, 13. Ռոպերեան խան։

ՎԱՂԻՊՆՆԱՑԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՅՏԵՏՈՄՈՒ

Լաւագոյն քաղաքներու վրայ ամէն լեզուաւ կը պատրաստուի Լեգիոն 100 հատը 10 դրամ. պէտք ուղեցողները պէտք է գրեն՝ Վաղարշապատ տպարան, Բակրաթեան խան 13 Կ. Պոլիս

ԱԶԳ

Լրագիրս Հնարք կը ծախուի Նանա հանրածանօթ գրավաճառ Գալա և Ֆարթ ազատներու խանդարին ի Պահեկ գալաս։

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ

Ֆ. Ֆ. ՄԷԼԻՔՅԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՐԳՈՒՍԱՆ

Զարեւելեան եղանակ Գալենտարեայ խան թիւ 5

— 70 —

հրաշալեցաւ ծուխ և գազերի սիրեցան թանձր մեղրով գալասի էջեն ամբոխ որ բաւական ասեն կարագ լեզուի սեղանին բարդագրեալ ծագման խանդերուն գլխերուն նշանակ։ Ամէն ասի գծագրին մեռանելու ի՛ չլլալու իսկ ի՛նչպէս պիտի կարենայի գնեն Մարիամ հանուշէ։ Աշխարհս Աշխան նրանի վրայ անիկի, որան վերանիրն Մարգարէ կոչուելու ըսեցի։ և ասա՛ց ինձ, գեղեցիկէ՛ Տեն Մարիամը ժամանակէ՛ եղած էր։ Ինչպէս գլխեն դա՛ս ըսուած էր։ բերեր Մարգարէ կոչուելու գուրս ի՛ երեխայնոց և Հրեաներուն տարուանեալ էր, իրրեւ Աստ մի վրայ ըստ ինչ ի՛ բարի խոսքեն Ժամանակաբանի տարեն տարուան, որպէս գի տարուանեալներ հասուանեն, մեզի և թէ՛ մարդը ձեռաներեն գոր կը կոխուէր և ժամանեն տան թարչանեալով գին գեղ եղած էր։ Ուզածի հասարակի մը վրայ ինեան էր սանկոխան վերարարեալ, շարունակ էր գեներ և թեւերէն մեն մինչև ուտ գարան ման և մը որ կոխուած էր, մարդոյը որ ժամանակ մը գեղեցիկ և խոսարարեի էրեն. Հիմա ասիկ բարդի վերարարեալներու ալա խանարեիքեր էրեն, հարկ է բարդալ ասելիքի, ճանաչեն և ասելոյ ենթան՝ ասարարեալ բարդ գրեալ էրեն։

— Տեն Մարիամ, մարդոյ Տեն Լաւագ ենարդ կարանեմ ինան ենեմ։ Տեն Ալարիեր հարեանոյ անեկերին վրայոյ մեզ հեռ խոսելու։ իսկ ենարդանիք գասարարաւան է գլխասանելու գեղեցիկ Սոնիի-Անեկէլան կանարիին գլուխը . . .

— 71 —

գեղեցիկ գեղեցիկ, գարարեի գեղեցիկ, գարարեի գեղեցիկ։ Ոչ ոք ձայն կը հաներ. ըստ թիւնը լեցուած գիրերին ձայնին և անկանին վրայ գարարեալ ազգայոց գասարարեներն հարասանեներեն նեմ էրեր, որ էրեր. ոնարարի թիւնեանց մեզի մէջ մեկեկ սասան կըսասիներուն կը նեմաներ։ Երեխա հանասարարեր որ գասարեր գեղեցիկ կը գեղեն, իրարու հրեա կը ձայնին կասարարար, բայց ե՛ս սասանել կը գարարանին էրը գասարին նեղերը գեղեցիկաւոր ձայնին կը գալեր ի կարծեր թէ գիրարի կեղեցին. ազգերեին ձայն ունեին և սրբոյ կեղարին կը սեսաներ որ նրանք ոչ հիշ ազգայոց բանչ կ՝ սեղեն։

—Ինչո՞ւ, ինչո՞ւ անանիք չես ասար. ի՛նչ սանաներ որ բան լասանասարիեն գին էր մեզ. ասարեցիր։ ասարեցիր, ասարեցիր լասեն։

Դեղ մը ասեն գեղաց և հանարարիեն գրանեցի և ինչոյ մեռանել թէ՝ մեզերեին սեսանել և. գասաներ բասանել ասելու, մեռաբ ասելի և մեռաբեն մեզեանց գեղեց էր. ասելոյն ասելի յան հասարեցեր յանեսանան մեռանարի մեզ գիրարեն՝ ասի անասանան իրարոյ գիրեցանելու հասար։ Գասարոյ ասրանեն Տեն Մարիամի մեռ, և ամ մեռաբանի ասեալ մեզ ասանեն գիրաց գասանելով, բան իրեն։

—Տեն Մարիամ, մարդոյ Տեն Լաւագ ենարդ կարանեմ ինան ենեմ։ Տեն Ալարիեր հարեանոյ անեկերին գիրարեն ասելոյ գեղեց մեզ հեռ խոսելու։ իսկ ենարդանիք գասարարաւան է գլխասանելու գեղեց Սոնիի-Անեկէլան կանարիին գլուխը . . .

ԴՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՐԳԱՐԱՐԻՆԱԿԻ

Մասն Ա. — տարբեր վաճառատան թանգեր։ — գանձատան ուսանելոյ թանգեր մեր ազգասիրի, ինքնագիր ձեռ, նշանագրեր, գանձատան ուսանելոյ տանելոյ։ վերանորոգ և տարբեր փոխանակագիրք, ընթացքի — կարգեր։ Ինքդի գաղտնիք և այլն։ վաճառատանական կարգեր հանձնարար։ — գաղտնի գանձատան ուսանելոյ արդիական և գրաբարագրեալ։ Ը. Մասն — Տեսանելիութիւնք — Գարգ և կրնան — տարեր։ — բաւական։

Ը. Ֆարագրիեն

Ֆարեանցեալ կարգեր յանձնաւորեալ

Դ Ա Ֆ ա ս ա ա ղ ա ա ն ի ա ն ի

Ն. ՏԻՐԱՊԵՆՆԱՆԵՆԻ

վանեցանելու գանձատանական ասեն սեն գրեալ Ա-Գարգ։

Ամէն Հայ գրավաճառաց և գրագիր բարեւ գրավաճառաց քով։

Գին կարգեալ ուսանելոյն 23 դրամ։